

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 13 de Novembre de 1897

Núm. 3.417

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
En provincies trimestre. 7
Extranger y Ultramar 10
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

Alger

(ARGELIA)

Una visita á la mesquita árabe de la «Place du Gouvernement» d'Alger y una funció mahometana de nit.

(Acabament.)

Després d' havernos estat casi mitja hora dins á la mesquita y havernos mirat una bona estona la pica gran de marbre que hi ha dins al envergat treballs molt ben fets, tant l' un com l' altre, varem sortir; y en sent al cancell ens varem posar las sabatas, sortint després al carrer per pujar dalt á la plassa de la Governació. Allí m' vaig despedir del meu company Mr. d' Orange, vaig pujar dalt d' un tram-omnibus fins á Mustapha; tot lo camí vaig pensar si mentres jo fora á Alger hi hauria alguna funció mahometana, si m' hi deixarien entrar, y si dava la casualitat després de tot de jo saberho, no mes per veure alguns dels seus ritos, y porque m' afigurava jo que havia d' ésser vist per un europeu del més fantástich que un home pogués imaginarse; no vaig equivocar-me del tot.

Com jo encara que menjava á Mustapha tenia un cuàrto per dormir al Hotel del Louvre, cada vetlla me'n baixava cap Alger tot sol per sentir las músicas á «Plateau Souliere» ó la dels «zouavos» á la «Place du Gouvernement». No hi havia cap vetlla que de dalt la barana que dona frente la porta principal de la mesquita no mirés tot passejant-me á veure si entraven moros dins, pero res; una altra vetlla hi vaig baixar, vaig mirar dins, tot era fosch; pero al cap de dos ó tres dias, que era l' últim dia d' aquest mes d' Agost que hem

passat, estant-me jo per la plassa escoltant la música dels «zouavos» vaig veure passar moros y més moros, y tots drets als rams d' escalas que donan á la porta principal, ja m' va cridar l' atenció al veure que tots anavan sense garrots ni bastons, cosa que no n' tenen pas costum, pero s' veu que las lleys del Alcorán no permeten garrots dins de las mesquitas, donchs al veure jo aquell moviment los vaig seguir fins á la barana de dalt á la plassa; allí m' vaig estar de desde dos cuàrts de deu fins á tres cuàrts pera veure si hi entraria algun europeu, y ni un n' hi va entrar; ells, los árabes, á collas á collas, anavan entrant dins; dona árabe ni una, tot homes. Al tocar los tres cuàrts de deu me vaig determinar d' entrar dins, fent lo pensament que m' podrien fer fora ferme sortir; herrejat en deu ó dotze moros me n' hi vaig entrar, quedant-me á la part de dins de la porta del cancell per tot lo que m' pogués passar. Vista que no m' deyan res, vaig anar ab ells á la nau principal, quedant-me al cap demunt del alfombrat, frente la pica gran de l' aygua, ahont primer se rentan peus y camas, abans d' entrar á la funció, y al punt ahont era no m' vaig llevar las sabatas; m' estava al alfombrat y deuen tiendre la costum á las funcions de nit de deixar las sabatas y sabatillas tocant al alfombrat y allí ahont jo era, que tots al girar la columna última de la nau central me deixavan las sabatas als meus peus ja que hi havia poca claror al cap demunt de la mesquita; y al véurem á mí que com una estatua de marbre m' hi estava, plegavan las sabatas y se las emportavan, aixó després d' haver-me donat una mirada de dalt á baix. ¡Que ferotge era alló! Després d' haverse rentat tornayan á passar pel meu costat y anantse posant al devant meu y sobre del alfombrat, ningú deya una paraula. Quan estavan dalt de la pica rentantse, que la pica es á la alsada de cinch ó sis pams, sempre n' hi havia quatre ó cinch dalt de la pica, y altres quatre ó cinch que s' esperavan voltats del envergat que ls ferros son espessos y de vuit pams d' alsada, en dos portas petites, uná pera entrar y l' altra pera sortir, y casi casi fosch que era, semblava que fos una gabiada de feras; era ferotge y feya por, y la veritat, m' en volia anar, porque tenia por; pensava que de la manera que m' miravan m' haurian agafat pel bras y m' haurian acompanyat al carrer. Al que es

lo primer cuàrt, fins á las deu estava jo allí com á petrificat, ni gosava á respirar al veure l' punt que havia escullit per veure tot alló, sempre veient-me casi al demunt quatre ó cinch ó sis moros ab aquells turbants y bornus, y la poca llum que hi havia deixant-me las sabatas allí y tornantse á plegar quan me veyan, no tothom s' hi hauria estat, y vaig tenir una lluyta entre mi mateix en anármen, y en no anármen, fins que veient que veient que ja m' havian vist la majoria de moros y no m' deyan res, m' hi vaig estarhi més tranquil.

Puig á las deu estavan en plena funció, hi havia molt poca llum y no mes á la nau central; hi havia las vuyt llantias encesas que semblavan vuyt cerillas, á las naus dels costats baix als entressols, fosch y dalt també; hi havia llums dins al apartament dels Marabouts; y aquestos llums pegavan en aquestas portas en vidrieras de colors que venian á perdres la claror á mitja nau. Casi tots los moros eran á la nau central que á lo menos ni hauria cinch cents, com á cinch centas fantasmas, tots anavan blancs; un Marabout ab un llibre á la ma, al cap de vall de la nau central, cantava los versos del Alcoran ab veu de tenor que vibrava per tot aquell espay, dalt al tablado del mitj un altre Marabout que aquell era lo primer en fer las posicions de la funció com besá á terra jaure ó estirarse, porque en los versos cantats com á cuartillas, hi havia una pausa entre cuartilla y cuartilla, y en aquesta pausa que durava dos ó tres minuts, besavan tots á terra y en aquesta posició s' estavan fins que la veu neta y vibrant del Marabout havia comensat l' altre cuartilla; allavoras tots s' aixecavan, per aixó ja s' havia aixecat primer lo Marabout que hi havia dalt del tablado, hi havia lletra de la cuartilla que l' allargava un minut, aixó feya que fins que havia acabat y venia la pausa, durava bastant. La veritat, m' agradavan aquells cants del Alcoran, y com ja m' havia passat un poch la por, hi estava mes tranquil y si bé tot aquell cuadro junt ab la poca claror que hi havia y l' reflexo d' aquelles portas de vidres de colors y també lo ser á la nit, era molt ferotge; en cambi las tonadas dels versos que cantavan no ho eran, molt y que nos perdia res, porque hi havia una quietot que semblava que no hi hagués ningú, ningú tenia tos, ningú enrahonava, un silenci sepulcral, venia la pausa tots quedavan asseguts com si haguessin estat figuras automáticas, ó be en los brassos mitj enlayre demanant alguna cosa á Mahoma; ¡y quina atenció feyan! ¡y com escoltaván! apesar d' ésser tot homes ningú s' mirava l' un al altre, jo los ultims los tenia allí al devant meu á quatre passos, pero crech que per ell era igual que si no hi hagués, poch cas ne feyan ells quant venian las pausas dels cants anant fent las posicions y jo, lo que he dit mes amunt, m' hi estava contemplant aquell cuadro com á petrificat, me semblava un somni, d' aquells que quant un se desperta se troba apesarat en tot; jo firme allí, casi sense respirar escoltant la cuartilla y esperant la pausa per veure una altra posició, y cents brassos s' alsavan invocant al seu deu Mahoma ab molt de fervor; jo mirant-me lo Macabout de dalt al tablado que com a mestre de ceremonias hi estava dirigint tota aquella gent que allí dins semblavan una ramada de bestias estranyas, vist per un europeu, y que s' feya que aquelles posicions ó ritos mahometants los feyan á las pausas igual que si haguessin estat ensenyats com un sol home, per mes que lo Marabout del tablado era lo primer en ferho. Durant la funció fins aprop dos cuàrts d' onze, que s' acabaren los cants, va baixar lo Marabout, va durar com á dos tres minuts sense moures ningú y tots molt quiets, me va semblar que feyan,

una invocació, á Mahoma, y després en molta quietut van anar sortint, y jo també ab ells veient que s' havia acabat la tunció, y entre mitj á lo menos de trenta ó quaranta, veig pujar los rams d' escalas fins dalt á la plessa, que poquets europeus hi havia, quedantme una estona allí per veurels á tots los árabes dalt, mirantme com un batalló de fantasmas anavan desapareixent per los carrers que fan cap dalt á la «Casbá» y jo, acabant d' atravesar la plessa per anarmen al «Hotel du Louvre» á dormir, no poguentme treure alló del cap, y semblantme que era un somni lo que acabava de veure.

ISIDRO LLEVAT.

Reus 11 Novembre 1897.

ARTS Y LLETRAS

Ramas de la literatura catalana

Com arbre que plantat en bon terra no te prou espay en son circuit y estén sa ufansa broncada per sobre la paret de la cerca, la literatura catalana te hermosas branques que floreixen y fructifiquen mes enllá de las quatre provincies que forman lo Principat. En va es que s' digui llengua valenciana ó llemosina, mallorquina y patuesa á las que s' parlan respectivament á Valencia, Mallorca y Rosselló, es llengua catalana y ben catalana, tan com la que parlém los fills de Catalunya. Si facilment los poders politichs lograren separar aqueixas regions de nostre patria, dificilment conseguiran que oblidin la llengua que junts ab nosaltres beverem de las mateixas fonts y que avuy altres corrents enterboleixen.

Eucara que poch, molt notables son los escriptors que fora de Catalunya, de la Catalunya convencional, se recordan de nostre comuna llengua, y ab ella escriuen obras que poden posarse sens menyspreu al costat de les de nostres mes eminentes cultivadors. Bona prova dona de lo que dirém á Valencia l' inspiradissim y erudit Teodor Llorente, lo malograt y en vida actiu Constantí Llombart, que tan se desvetllá pel floreixement de nostres lletres en aquella regió; en Felix Pizcueta, Iranzo y Simon, Cabrelles, Escalante, Labayla, lo reverent Roch Chabas, Badenes Dalmau, y d' altres que saben arrencar novas melodias á la gran lira que Ausias March deixá penjada en los llorers dels jardins d' aquella hermosa regió.

Tenim á Mallorca també qui cultiva ab amor y lluhiment la llengua catalana, y d' allá ens han vingut personalitats tant eminentes com los Aguiló, los Forteza y d' altres no menos notables que han fet rotllo dins de nostre moviment literari. D' allá ens arriba l' resso d' una lira potent y sonora, comparable sols á las dels mes grans poetas. La polsa mossen Jaume Costa y Llobera, per desgracia no molt conegut ni apreciat, á qui desapasionadament deu assignarseli un dels primers llocs entre nostres mes grans eminencias poéticas. Es mossen Costa y Llobera un poeta que no coneix la vulgaretat; assumpto que ell canta se eleva y sublima d' una manera portentosa que sols alcanza algun que altra cop, si be ab mes bellesa de llenguatge, son confrare Verdaguier. Te l' dó de penetrar en lo cor de la Naturalesa y d' ell ne trau la ciencia que respiran totes sas composicions. Es un dels poetas de nostre renaixement que més admirém y l' que ha fet de la poesia una ciencia semi-divina que en va tractaran de compendre los esperits vulgars, aquells que no guardin en sas entranyes un cor sensibilissim y en son cap una inteligencia superior.

Allá d' allá las fronteres espanyolas, en terras dominadas per la poderosa Fransa se cultiva també l' hermosa parla catalana, també alguns de sos fills se recordan de que un temps eran catalans per sa nacionalitat y avuy ho continuan sent encara per sa llengua sas costums y sas aficions. Tal son los fills del Rosselló.

Tenim en primer lloch al patriarca dels catalanistas en aquella terra, en Justí Pepratx, que ha publicat algunas coleccions de hermosos versos, inspirats tots em l' amor á l' antiga patria y respirant la mes estricta moral, amor y sentiment que ha llegat als seus fills que l' han empleat en la fundació de institucions y obras patrióticas de las quals tenim los catalans bons recorts principalment en Justí, que ha traduhit las mes hermosas obras catalanas á la llengua francesa, ab la maestría d' un literat de primera fila.

Poeta de cap-d' ala es també lo canonge de la catedral de Perpinyá, mossen Jaume Boher, autor d' un celebrat poema dedicat á cantar á la «Inmaculada Concepció», obra notable per molts conceptes. Poeta popularissim es allí també Albert Saisset, autor d' una

infinitat de cuentos en prosa y en vers en pur llenguatge del Rosselló que poch se diferencia del catalá. Son sas numerosas obretas d' una literatura humoristica de bona lley, escrites en un género fabulesch y plé d' exemples y ensenyansas, resultant al mateix temps que divertidas, instruccivas y profitosas en alt grau.

Y per fi tenim allá al mitj del mar, en regions apartadas y baix lo poder d' una nació estrangera, la isla de Sardenya, un temps unida á la corona d' Aragó, en la cual habita un poeta de valer, en Joseph Franch, quinas bonicas composicions coneixen ja de temps los catalans gracias al eximi Milá y Fontanels. Amés, D. Eduart Toda ha descubert allí la existencia de molts d' altres poetas, ja de las épocas passadas ja contemporanis, que han rimat en la nostre llengua, que es també la seva, y dels quals ens transcriu algunas composicions en sas curiosas obras «L' Alguer» y «La Poesia catalana á Sardenya», lo que 'ns demostra que al mateix temps que Catalunya portava allí la forsa de sas armas, no s' descuydava de inculcar á sos habitants la seva ciencia, sas arts, sa llengua y sas costums, que han estat son y serán sempre lo mes preuhat sagell de sas glorias.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 12 de Novembre de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	754	100	43'	43'	Plujós	
3 t.	754	100				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Mínim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 47	8	10	NE.	Can	09
3 t.	Sombra 15		12	NE.	Nin	12

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del M. Iltre. Sr. Alcalde don Joseph María Borrás y Sardá y ab assistencia dels regidors senyors Font de Rubinat, Massó, Vallvé, Jové, Quer, Pallejá, Aguadé, Mas, Güell, Casagualda, Briansó, Vilella, Vergés, Mayner, Bartuli, Alimban y Romero, tingué lloch abir la de segona convocatoria.

Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.

Se procedí á la nova votació pera nombrar primer y sisé tinent d' Alcalde, obtenint 10 vots contra 8 papeletas en blanch los regidors D. Emili Briansó y D. Sebastiá Massó respectivament, que 'ls desempeñavan interinament.

Com no obtingueren majoria absoluta, continúan desempeñant son càrrech ab caràcter d' interi.

Se doná lectura del nombrament dels nous Alcaldes de harri fets per lo Sr. Borrás.

La Corporació quedá enterada de la denuncia del Sr. Arquitecte, referent á que 'ls porcos de la plessa dels Cuartels perillan d' enderrocarse.

Passá á la Secció de Foment una sollicitud de D. Joan Sardá Manresa demanant se li perdoni la multa per no haver sigut éll qui obrí la espita de l' aygua que percibeix del Municipi.

Se doná compte del resultat de la subasta de materials sobrants que s' verificá l' dia 10 del actual.

S' aprobá l' dictamen de la secció de Foment pera construhir 14 metres de cloaca fins lo Molinet.

Quedaren aprobadas las liquidacions presentadas per l' Arquitecte Municipal y varis comptes de particulars.

Lo Sr. Alcalde doná compte de la visita que la Comissió del Ajuntament feu al Sr. Gobernador civil de la provincia, dihent que n' havia sortit tan ben impresionada, que havia obtingut una acullida molt carinyosa, y que l' Sr. Gobernador los hi testimoniá 'ls seus bens desitjs pera tot lo que contribuheixi á embellir á nostra patria.

Se feu constar en acta lo gust ab que l' Consistori rebé las manifestacions del Sr. Aguado.

Se doná lectura d' un telégrama trasmes per lo regidor Sr. Nougués avisant al Ajuntament que l' Ministre havia firmat la R. O. autorisant la venda dels terrenos de davant l' Hospital civil.

Lo Sr. Briansó demaná autorisació pera gastar 147 pessetas destinadas á pintar los locals de las escuelas públicas.

Los regidors Srs. Mas, Mayner y Alimban, proposaren que s' procedís á treure l' fench de nostres carrers.

S' acordá ferho.

Lo Sr. Vergés demaná que s' construhís un pas d' empedrat pera anar del camí de Riudoms al Escorxador.

Lo Sr. Font y de Rubinat feu present al Consistori que la Comissió d' aigues necessitava unas 30.000 pessetas pera portar á cap lo seu comés y que, per tant s' havia d' estudiar d' ahont sortirian.

Després d' indicarse varis medis se quedá en portar á cap lo que fos millor en son temps oportú.

Lo Sr. Mayner feu present que si la Comissió magna fracassava, que se li havia acostat un amic seu manifestantli que per 180.000 duros se comprometia á portar una mela d' aigua fins á la mateixa «Boca de la mina», sense que l' Ajuntament tingués necessitat de gastar una pesseta per los treballs.

Digué també l' Sr. Mayner que aquest amic seu s' acostá á la Alcaldía quan la desempeñava l' senyor Folguera y ni se l' volgué escoltar.

Lo senyor Borrás deplorá aquest fet prometent que no li succehiria ara l' mateix y que podia presentar lo projecte fins lo dia 30 del actual en que acaba l' plasso.

S' acordá, que 'ls sis tinentes d' Alcalde y 'ls Advocats del Municipi s' constituissin en Comissió pera activar l' assumpto de modificació de las Ordenansas Municipals.

A proposta del Sr. Font y de Rubinat s' acordá adquirir per medi de subasta 1000 metres de matxaca pera l' afirmat de nostres carrers.

Y no haventhi cap més assumpto de qué tractar s' aixecá la sessió.

Avuy á la tarde, se posa á la venda lo segon número del periódich «Reus Tranquil», que segons nostres noticias es superior al primer.

Publica l' retrato de nostre paysá lo distingit mestre compositor D. Jacinto Vergés, y treballs literaris de celebrats escriptors.

També ahir lo cel nos regalá un fort ruixat.

La classe agrícola que tant desesperada s' ha vist durant la seca de la primavera y d' istiu, per los perjudicis que li ocasioná la falta d' element tant indispensable, are ja comensa á desmayar per por de que l' abundancia del aygua no ofegui las arrels de sas plantas.

Y sempre aixís.

Los aficionats de la recreativa societat «El Alba», tenen en estudi la preciosa comedia catalana en tres actes y en vers «Un pom de flors».

Segons la premsa de Barcelona, ahir nit á las 9 en lo Centre Excursionista de Catalunya, don Jaume Massó Torrents, devia donar lectura á alguns fragments de son llibre próxim á publicarse «Naturas».

Felicitem á nostre amic per la publicació de la nova obra y esperém coneixerla pera donar nostre humil parer sobre ella, que no duptém será de importancia, com tots los treballs que fins are ha produhit lo distingit escriptor.

Pera un dels dias de la setmana próxima, está anunciada la celebració del Cousel de Guerra ordinari pera veure y fallar la causa instruida contra Ramón Sempau y altres acusats del delict de publicació de proclamas revolucionarias.

Com ditas proclamas aconsellavan als soldats que no s' embarquessin pera Cuba, perquè anavan á morir inútilment, ja que l' govern podia acabar la guerra concedint la autonomia á la Isla, y com aquest es precisament lo criteri sustentat pel nou govern, es de justicia que se absolgui als acusats, puig no han comés altre crim, si crim es aixó, que l' de anticiparse á las resolucions del govern liberal. Ben castigats poden considerarse ab la pila de mesos que fa que purgan presó preventiva.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 981'45.

Lo dia 31 de Desembre próxim deu portarse á efecte l' empadronament general d' habitants de tota Espanya.

La vehina vila d' Aleixar actualment celebra sa festa Major ab varias funcions religiosas y espectacles públics.

Aquest any, no obstant, dita població no ha vist l' estol de forasters que en los anteriors l' afavorint degut als dias de pluja que han regnat.

Lo conegut llibreter de Barcelona Sr. Batlle, nos participa en atenta carta que està donant a l'estampa l'Almanach ó Calendari catalá per lo vinent any, pel estil del que publicá tants anys seguits l'entusiasta catalanista Pelay Briz (q. a. c. s.).

En dit Almanach hi haurá treballs literaris dels mes celebrats escriptors de la nostra terra, Mossen Collell, Mossen Verdaguier, Aguiló, Amer, Rubio, Ubach, Guimerá, Cabot, Matheu, Trullols y molts altres y á mes un ben escrit santoral catalá.

Recomaném ja áre pel seu temps l'obra del editor Sr. Batlle á nostres lectors, donchs las firmas que hi colaboren nos son garantia de la seva bondat.

Crónica teatral

LA DOLORES

De bona gana invocaria á Orfeo, éll que tan versat está en las cosas del pentagrama, pera que acudís en ma ajuda, al intentar avuy, cumplint la promesa feta ahir, traslladar en aquestas cuartillas las impresions que 'ns va fer sentir la superba partitura de Bretón, sens disputa la millor de quantas nos ha donat á conèixer lo popular autor de «La Verbena de la paloma», y á qui ja podém anomenar Wagner espanyol.

Iniciat Bretón en la escola del gran mestre alemany, la seva música parla més al cervell que al cor; y no pegantse tan fàcilment al oído, sembla que hagi de perdre pera l'èxit segur, quan precisament los efectes musicals brollen ab més expansió de la magistral y compacta instrumentació.

Bretón, en «La Dolores», s'ha revelat tot lo gran que feya ovirar la música de «La Verbena de la paloma»; ha demostrat possehir los coneixements musicals de consumat compositor; nos ha ensenyat que qui tingué prou alé pera vestir ab lo traje de la harmonía á «Los amantes de Teruel» y de servirnos un «Garín», abdos obras de no molt felís memoria, no li han faltat las forsas pera emprendre un treball com lo de «La Dolores», en lo qual la inspiració havia de subjectarse en lo reduhit círculo de las tres provincias germanas, ja que lo principal motiu de la obra, necessariament tenia que respirar los ayres del regne aragonés; podía, com aixís ho ha fet, intercalar unas soleds d'ayres andaluzos, y fins una *pasa-calle* que 'ns recordés á la gent impresionista de Madrid; pero aquets números, no sent principals, may podían causar l'efecte de la jota; per aixó Bretón, en aquesta, fa gala de todas las sevas dots musicals; y finalment, en sa darrera producció ha conseguit demostrar que en las fonts de cada patria respectiva, hi ha tresors que bé mereixen explotarse, donchs fugint de la rutina que nos encamina sempre á lo extranjer, tindrem en compte que, si allí ahont hi ha sentiment hi ha poesia, allí ahont hi ha poesia també hi ha música.

La partitura de «La Dolores» está dividida en bastants números; nosaltres no més citarem lo prelude, que es hermós, d'una estructura magistral, en lo que apunta 'ls motius primordials, que al seu lloch se desenrotllan maravellosament; la jota que en tot y haver sigut estudiada en la patria de la «Pilarica» resulta de factura original; en aquesta, com dihém, es ahont millor Bretón se serveix de tota la classe d'instruments pera que, ab la seva potent harmonía, fascini y arrebatí al públich, lo que consegueix, donchs segueixen las ondulacions sonoras ferint en nostres timpanos, que un esclat d'aplausos las ofegan, essent més insistents quant més se triga á repetir-se; y 'l «duo de tiple y barítono» que es una feligrana, acabant lo primer acte ab la repetició del motiu de la jota, que com ahir deyam, enteném se podía molt bé estalviar en benefici de la acció dramática.

En lo segon acte, sobressurt lo «duo de tiple y tenor» y 'l *pasa-calle*.

Y en lo tercer hi ha 'l «prelude», «rosari» y «duo de tiple y tenor» que 's diferencia notablement dels del primer acte, per lo sentimentals que son.

En una paraula, la partitura de «La Dolores», es molt bona; falta no més que la nova escola s'obri pás per demunt la italiana, y quan tots hi estém iniciats, allavors gaudirém y assaborirém todas las bellezas d'aquesta música.

Tal es la impresió que 'ns feu lo sentir la obra del mestre espanyol, á nosaltres, profans en lo diví art, mes com l'obra s'ho mereix, demá publicarem un petit estudi técnic de dita música, fet expressament per nostre diari per un distingit mestre-compositor de nostra ciutat.

Ja 'l saborejarán nostres lectors.

La execució

Sense esser molt bona deixá, en conjunt, satisfet á tothom, puig que los llunars, que 's notaren, foren d'aquells que son inherents á tota primera representació y mes quan hi han faltat los corresponents assaigs.

Per parts, la primera tiple Srta. Avelina Corona, en son important paper de Dolores, digué sa *particella* ab refinat gust artístich, y cantá los duos ab lo barítono y tenor, molt bé. Sa veu, que comprén tots los registres desde 'l mes grave al mes agut, es ben timbrada y per tant molt agradable: é interpretá 'l tipo de la protagonista bastant bé, tant, que si en tota la obra hagués estat á la altura en que 's trobava en lo duo del tercer acte, difícilment podríam anar á cercar altre tiple que la igualés. Los aplausos ab que 'l públich premiá son treball afiligranat tots foren ben merecuts.

La Srta. Mercedes Pérez Cabrero, tenia confiada la característica, *Gaspara*; seguir ament que no era aquest paper de la seva devoció: tan bonica com es, no li esqueya pas gens las quatre ratllas que 's dibuixá en son bell rostre, que per altre part ja 's cuidá que no fossin molts, puig lo foch de sos ulls la traíen, revelantnos, malgrat las arrugas, la seva joventut.

De tots modos lo paper es molt secundari, aixís que pera sortirne ayrosa no calían grans esforços. A la repetició de la jota tingué la amabilitat de ballárnosla y ho feu com ella sab fer lo graciós paper de Lola de «Miss Helyett».

Lo tenor Sr. Alcántara, en son interessant y simpático paper de Lázaro ratllá á envejable altura. Cantant atacá las notas ab molta valentía y en los duos ab la tiple estigué felicíssim: en la interpretació del tipo estava molt bé.

¡Lástima de calor en lo duo del tercer acte!

Lo Sr. Gascó—*Melchor*, contribuí ab son laboriós treball á que la obra marxés vent en popa. De tots modos á nosaltres nos semblá que 'l tipo 'l *achulapaba* una miqueta messa.

Del andalús *Sargento Rojas*, no podém dir lo mateix: li faltava mes veu y molt mes *donaire*, l'angel aquell de que fan gala los *guapos*, tots los andaluzos y 'ls que intentan acostarshi.

Y 'l senyor Buche, segon tenor, son secundari paper, lo tragué bastant bé, cantant ab gust la jota, é improvisantne unaltre á l'endemá, ab motiu de la presencia del Gobernador senyor Aguado en lo teatre, que va estar molt bé.

Coros y orquesta, dirigits per en Perez Cabrero, feren verdaders prodigis.

Al final de cada acte lo mestre senyor Perez Cabrero, fou cridat al palco escénich, tributantli 'l públich las mes complertas ovacions.

F. C. E.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Eugeni.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá á dos cuarts de vuyt del matí tindrà lloch la Comunió general en Ntra. Sra. del Carme ab Missa y plática preparatoria á càrrech del Rvnt. Coadjutor don Pere Folch. Acabada la Missa Major se cantarà 'l «Te Deum» en acció de gracias per lo benefici de la pluja y á las quatre de la tarde 's farà la funció mensual de costum.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia

Avuy á dos cuarts de 4 de la tarde y á expensas d'un devot se cantarà un rosari á veus ab explicació dels Misteris y seguidament á dos cuarts de 5 la Salve de costum.

Sant de demá.—Sant Serapi.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63.70	Filipinas	6
Exterior	79.77	Aduanas	97.50
Amortizable	77.25	Cubas 1886	93.75
Fransas	19.95	Cubas 1890	77.25
Norts		Obs. 6 0/0 Fransa	96.87
Exterior París	60.31	Obs. 3 0/0 »	53.25
París	33.50	Londres	33.57

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63.75	Fransas	19.95
Exterior	79.91	Cubas velles	93.75
Colonial	9.75	Cubas novas	77.25
Norts	23.50	Aduanas	97.50
Obligacions Alm. nra.	81.87	Oblig. 3 0/0 Fransa	93.75
		Filipinas	93.75
PARIS			
Exterior	60.33	Norts	
GIROS			
Paris	33.40	Londres	33.55

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llaurodó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	90 d/f	33.18 diner	8 d/v.	00.00
Paris	xeque	33.42 opers	Marsella 8 d/f	32.85
VALORS LOCALS				
ACCIONS				
Gas Reusense		0.10	0.10	0.10
Industrial Harinera		250		0
Banch de Reus		515	520	0
Manufacturera de Algodón		70	100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.			150	
Societat Hidrofórica		435	450	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 11

De Civitavechia en 18 d. pail. «Esperanza», de 51 ts. ab tránzit, consignat als Srs. Argenté y Rodriguez.
De Cartagena en 9 d. pol. gol. «Salvadora», de 76 ts. ab tránzit, consignat á D. Joseph M. Ricomá.

Despatzadas

Pera Nantes y esc. v. «Mitjdia», ab vi.
Pera Valencia pail. «Esperanza», ab tránzit.
Pera Barcelona pol. gol. «Salvadora» ab tránzit.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

DIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Institut d' Belli Art» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l'aygnada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—REUS

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d'òpera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—13.º d'abono.—Se posará en escena la popular òpera espanyola, del mestre Bretón, titulada «La Dolores».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4.10, 9.06.—Tarde: 2.32, 3.45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4.56, 10.46.—Tarde: 5.10.—Nit: 7.25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

